

(המחך מממוד 13)

בין שתי המפלגות לא היתה על בסיס שיקולים מדיניים לאומיים. כי צביונם של הליכוד ושל המערך בעניין זה לא השתנה לאורך התקופה, כפי שהשתנו התוצאות בסקריידיעת-הקהל. ההצבעה הושפעה, בעיקר, מן השינויים במדיניות הכלכלית של שתי המפלגות. מדיניות שאכן השתנתה בחצי השנה האחרונה ויחד איתה גם התוצאות בסקריידיעת-הקהל.

השינוי בדעת-הקהל לטובת הליכוד היה פתאומי, והוא התחיל באותו רגע שייגאל הורביץ התפטר ממישרד-האוצר. עובדה זו לבדה מוכיחה שהמוני ישראל הם מפרי כחים ורציונאליים. יתר על כן: הם הורו כיחו שאין הם אובייקט לאינדוקטרינציה. הם מסתכלים על העובדות בשטח, ולפיהן הם שופטים. תירוצים תיאורטיים ואידיאולוגיים למדיניות אנטי-פועלית לא הסחיו את דעתם מעיקרי המדיניות הזאת. המוני ישראל, "לא קנו" גם את תוכניתו של הפרופסור בן-שחר, שבעיקרה לא נבר דלה בשום דבר ממדיניותו של הורביץ. ואף היא נומקה במונחי התיאוריה המונר טאריסטית. היא אמנם היתה עטופה בייצוגי המערך, אך דבר זה לא עטפה את העובדים, והם הבינו היטב מי עתיד ליהנות ומי עתיד לסבול מתוכניתו. המערך הפסיד את אבני השכונות. עייני רות הפיתוח והתקלאות החדשה ויחד איתם את הבחירות. כי הוא לא הופיע כמפלגת פועלים. הוא לא הופיע עם שום סיסמה — שלא לדבר על תוכנית — שדיברה על הלאות רמת חייו של העור בד. ועל הגנת שכרו נגד ריווחי האיני-פלציה.

אין לבוא

בטענות לעובדים

כ? זה לא הזיק למערך כאשר הורביץ היה שר-האוצר. המערך נהנה או מהצבעת מחאה של העובדים נגד הליכוד. אבל על רקע כהונתו של ארידור כשר-האוצר, כל הליקויים של המערך, והי אופי הבלתי-פועלי שלו. בלשו לאור היום. הגיבור האמיתי של מערכת הבחירות האחרונה היה ארידור ולא בגין. אם הורביץ היה נשאר שר-האוצר לא היה עור לבגין שום דבר. הוא היה מפסיד את הבחירות.

האם הבוחרים מקרב העובדים נפלו קורבן לכלכלת-בחירות? הכלכלה של ארידור אינה, ולא היתה כלכלה של בחי רות (אולי מינויו כשר-האוצר בא מהוך שיקול בחירות של הליכוד, כי לדעותיו של ארידור היו ידועות) — עיקרי מדי-ניותו הם נכונים. במיוחד החזרת הסוב-סידיות למוצרים הבסיסיים. אם הסובסידיות מצליחות להוריד את המחירים, או לפחות להאיט את עלייתם. הרי הן מממנות את עצמן דרך הקטנת החובות הממשלתיים הצמודים. ודרך הקטנת ההוצאות הממשלתיות על מוצרים ושירותים שמחיריהם יורדים. אין צורך לקצץ בתקציב בגללן. מדיניותו של ארידור יותר טובה מו של הורביץ ומו ש-בן-שחר הציע, ואין לבוא בטענות אל אותם עובדים שהצביעו עבורה. הבעיה עם מדיניותו של ארידור אינה שרצה להטיב עם העם, אלא שהוא הלך רק עד אמצע הדרך.

במחצית השנייה של הדרך היה ארידור צריך להוריד את שער הריבית. שער הריבית הגבוה הוא האויב העיקרי של העובדים במשק. של היצרנים ושל הייצור של המשק כולו. שער ריבית גבוה מייקר ישירות את המוצרים, ולכן גורם באופן ישיר לאינפלציה. הוא מעביר את כל הרווחים שנוצרו בייצור אל הבנקים ואל שאר הסקטורים הפיננסיים שעוסקים בי-מימן.

אם ארידור רוצה לחסוך לעצמו את הכאבים של קיצוצים בתקציב, אם הוא רוצה שהסובסידיות הממודשות שלו יפעלו להורדת האינפלציה לאורך זמן, ואם הוא רוצה למונע משבר של אבטלה וסגירת מיפעלים, עליו להוריד את שער-הריבית. זה הצעד הבא והמכריע במילחמה על טובת המשק. אם הוא ילך בדרך זו — שמתבקשת ממדיניותו עד כה — אין ספק שישמור על תמיכת הפועלים שהוא אף יתנגש עם בעלי האינטרסים המסוריינים. ייתכן שבעלי האינטרסים הללו בליכוד החליטו שעבר זמן מספיק מאז הבחירות. ושהגיע הזמן לחסל את ה"ארידוריות" — זהו פירושו של "שינוי הקרה-ארידורית", שאת התוצאות נראה בקרוב.

יעקב שרת / איש אמדים גוליבר הלך, הגמדים נשארו

על דהפתעת הפתיעו, וסוף מפתיעך יופתעו.

* * *

כן, כולם ידעו, כמוכן, שהוא כבר בשקיעה, שלא הולך לו במצויים, שהאופוזיציה מבית מתגברת, שהעולם הערבי אינו איתו, ועוד כל מיני דברים שליליים ממין זה. ובכל זאת הופתעו. זו הפתעה היא הפתעה. עובדה, הלשון מכירה בתופעה כי בעצם הקדשה לה מילה (מעניין, היש לשון בעולם, שהמילה הפתעה נעדרת ממנה?).

* * *

השמחים במוסקבה ראו ברצחה את גור-דין ההיסטוריה העולמית. בדמשק, בגדאד וכו' ראו בכך את התגלמות הצדק הערבי. אצלנו, רבו גם רבו אלה שראו בכך את אצבע אלוהים. כי אם יש אלוהים, ברור שיש גם אצבע, כי מהו אלוהים, כסף הכל, אם לא איהו מין אבא גדול שכוה, חזק שכוה, שלפעמים מעניש את ילדיו האהובים במכות, ולפעמים בזקירת אצבע? מה, אם יש אלוהים שאיכפת לו מה הבן אדם אוכל יום יום ואיך, ומה הוא לא אוכל ביום מסויים בשנה כמו יום כיפור, למשל — כלומר אלוהים ששאכפת לו נורא מה מתרחש בקיבה ובמעיים של בני-אדם, ואוי ואבוי ליהודי שהקיבה והמעיים שלו מתמלאים ביום אחד מסויים בשנה — אם יש אלוהים שכוה, אז אין לו ולא יכולה להיות לו אצבע?

* * *

הטלוויזיה שלנו החמיצה בהיסח הדעת — ואולי דווקא במתכוון — את הריקודים בימית שסערו שם בהתאמת הידיעה על מות אל-סאדאת, עוכר סיני בכלל והפיתחה בפרט. אבל גם כך אין זה סוד עם מי יש לנו עסק.

שימחה גדולה ליהודים: אל-סאדאת נרצח! איזה יופי — עכשיו יש סיכוי סביר, שיקץ הקץ על השלום הישראלי-מצרי והעניינים יחזרו למסלול המיגרת, המוכר, הלא-בטוח אבל ידוע (יודע עד הפתעה המפתיעה, אלא שכידוע, לא תהיה עוד הפתעה מפתיעה; מאז מילחמת 1973 העברית אינה נזקקת עוד למלה הפתעה, כידוע). ואם לא שלום, אז אמנם עדיין לא מילחמה, אבל סטופ נסיגה. והיום, או מחר, ואם לא מחר אז מחרתיים, עוד יושר, "הוי שרם אי-שיח", וזרנו אליך בשלישית" — כמוכן בתנאי שספינות חיליהם שלנו

אלה שרקדו על קיברו של אל-סאדאת, רקדו בעצם על קיברם הם * מי רצה לשכב עם אבותיו?

אני לא אהבתי את אל-סאדאת כמו עמוס קינן מפני שאיני עמוס קינן, ולא כמו כמה נשים מפני שאיני אשה. גם לא הערצתי אותו במשנעו של סגייה לכל הברה וניד שהפיק. היו בו דברים שהערצתי, שהתרשמתי מהם מאוד, ואין צורך לחזור עליהם מפני שהם מחוורים כל כך לכל בר-דעת. והיו דברים שעוררו בי סלידה: התיאטרליות, השחצנות, האהלה העצמית. מעניין, שכל אלה לא עמדו לו בהגיע יומיו. המוצרים לא הזילו עליו דמעות. האם זה מפני שהוא פשוט היה גוליבר בין גמדים? מפני שהוא היה כה יוצא-דופן וכה מקדים את עמו? כך או כך, גוליבר הלך. ומי נשאר, ילדים? הגמדים!

* * *

בעיה אחת נפתרה לו בכזורי תישעה מילימטרים: להת-

אלה שרקדו על קיברו של אל-סאדאת, רקדו בעצם על קיברם הם * מי רצה לשכב עם אבותיו?

חבט מתי בדיוק לפרוש. אם מה שנותר, ככלות הכל, אינו אלא סמל, הוא יישאר סמל של מוות בוקיפות קומה.

* * *

מאורע מסעיר שכוה, מוחץ שכוה, וראו: ההשפיע על מי לשנות דעתו? לא-דיוקא. רובנו ככולנו נתחזקנו איש בעמדותיו המחופרות משכבר. אשר לשלום, לשלום, אשר להימור על קטיעת רצף מילחמות, להימור, אשר למילחמה ולקנאות לאומנית, למילחמה ולקנאות לאומנית. ואם כך אצלנו, מדוע לא אצל אחרים? היה אפשר לחשוב, שאצל האמריקאים יידלק אור אדום לגבי העשוי להתחולל בסעודיה. חס וחלילה! השטויות שהע עושים שם יקרו להם שבעתיים. הסעודים הללו, שפשוט מוכרחים למכור נפט למערב, כדי שבדולרים שלו יוכלו לנפק את עצמם (ומה, ברובלים אפשר להתנקז?) רוצים צעצועי-ירי בשתיים ואוויריים — שרק יגידו. והרגן הזה הבטוח — כולנו ראינו ושמענו — שהוא לא ירשה שבסעודיה יקרה משהו דומה לזה שקרה באיראן. אמר אמר, הגיבור הזה.

* * *

ומה שנכון נכון — בגין התעלה בצאתו לקאהיר הרף הסתכנות ממשית מאוד. כל הכבוד לך, בגין. על עצם התעוזה הזאת! ואתה רגן, שתתבייש לך. מה, פוליטיקה זה הוליווד עם כפילים-להטוטנים המסכנים חייהם העלובים למען כוכב? צוה אתה?

* * *

תיזכורת: עעל דהפתעת הפתיעו, וסוף מפתיעך יופתעו.

המחטטים

ועשיתי על הנקר-פילים / אשר לא באו על סיפוקם בעיר הנפילים: ויש לעת תפילת הסלילות במערת המכפלה, לשווא חיפשו המחפשים את שלדי אברהם, יצחק ויעקב במחילה; אויה, לעת חצות חזרו בושים לשכב עם נשותם — והמה, הלא מה התאוו לשכב עם אבותם!

* * *

מה שמביא אותנו אל מובארכ-מובאראך-מובאראך (תלוי איזה עיתון עברי אתה קורא; ממש משעשע להיווכח איך העברית מתמודדת לשווא באחותה הערבית על כף סופית גושה). למזלי, לא נפגשתי איתו אפילו בפעם האחת שביקר בישראל, אתם זוכרים, שם בבאר-שבע, ולא אוכל לבשר לאיש מה טיבו של עובר סאדאתי זה. אם עזר וייצמן גילה בראיון טלוויזיה, כי תיק המודיעין שלנו על סאדאת לא היה

* * *